

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.9.2008 r.
COM(2008) 567 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI

**do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący planu działań UE w zakresie
narkotyków na lata 2009-2012**

{SEC(2008) 2455}
{SEC(2008) 2454}
{SEC(2008) 2456}

Wprowadzenie

Kwestia narkotyków jest poważnym problemem dla obywateli Europy oraz poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa i zdrowia społeczeństwa europejskiego.

W grudniu 2004 r. Rada Europejska jednogłośnie potwierdziła strategię antynarkotykowa UE na lata 2005-2012¹, której celem jest osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony, dobrobytu i spójności społecznej poprzez zapobieganie zażywaniu narkotyków i ograniczenie ich zażywania.

Samo przyjęcie strategii stanowiło jasny sygnał, że polityczne zainteresowanie problemem narkotyków na terenie UE przewyższa różnice w podejściu do tego problemu, istniejące w poszczególnych państwach członkowskich. Potwierdziło także, że wszystkie państwa członkowskie popierają te same podstawowe zasady: powinno istnieć zrównoważone podejście w kwestii ograniczania podaży narkotyków i popytu na narkotyki, które powinno być oparte na wiarygodnych danych dotyczących charakteru i zasięgu problemu, poszanowaniu praw podstawowych i godności ludzkiej, a także - w coraz większym stopniu - na skoordynowanym i transgranicznym egzekwowaniu przepisów wobec handlarzy narkotyków i przestępczości zorganizowanej.

Strategia antynarkotykowa stanowi również ramy dla dwóch kolejnych czteroletnich planów działań. W pierwszym **planie działań (na lata 2005-2008)**² określono ponad 80 działań mających pomóc w koordynowaniu głównych obszarów interwencji państwa w zakresie nielegalnych narkotyków, obejmujących zdrowie publiczne, egzekwowanie prawa, cła, wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych oraz stosunki zewnętrzne. Wdrażanie działań leży często w gestii państw członkowskich, ale Komisja ogrywa ważną rolę w ułatwianiu prac i przy ocenie postępów, a ponadto monitoruje wykonywanie prawodawstwa antynarkotykowego, np. decyzji ramowej Rady 2004/757/WSiSW w sprawie nielegalnego handlu narkotykami, na temat której przedstawi sprawozdanie w połowie 2009 r. Kierując się doświadczeniami czterech ubiegłych lat, Komisja proponuje obecnie, aby Rada zatwierdziła przyjęcie drugiego planu działań (na lata 2009-2012).

Co udało się osiągnąć poprzez bieżący plan działań w zakresie narkotyków?

W obecnym planie jako jego ostateczny cel określono:

‘... znaczne zmniejszenie powszechności zażywania narkotyków przez ludność oraz zmniejszenie społecznych i zdrowotnych skutków zażywania narkotyków oraz nielegalnego handlu nimi’.

Załączone sprawozdanie oceniające³ jest wynikiem wspólnych wysiłków Komisji, państw członkowskich, Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), Europolu i sieci europejskich organizacji pozarządowych reprezentowanych w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego. Jest to obecnie najbardziej wyczerpująca ocena

---

¹ Cordroque 77 z 22.11.2004.

² Dz.U. C 168 z 8.7.2005

³ Dokument roboczy służb Komisji w załączniku 1.

wdrażania polityki antynarkotykowej UE, które pokazuje, że cele bieżącego planu zostały częściowo osiągnięte:

- Zażywanie narkotyków w UE nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Dostępne dane pokazują, że zażywanie heroiny, marihuany i narkotyków syntetycznych utrzymuje się na stałym poziomie lub zmniejsza się, natomiast zażywanie kokainy staje się w wielu państwach członkowskich coraz częstsze. Całkowita liczba osób regularnie lub okazjonalnie zażywających narkotyki w UE szacowana jest na 70 mln w przypadku marihuany, co najmniej 12 mln w przypadku kokainy, 9,5 mln w przypadku ecstasy oraz 11 mln w przypadku amfetaminy. Równocześnie wiadomo, że przynajmniej pół miliona osób uzależnionych od narkotyków takich jak heroina poddawanych jest leczeniu substytucyjnemu.⁴
- Chociaż trudno uznać sytuację za zadowalającą, dostępne dane z podobnych krajów w innych częściach świata pokazują, że spożycie marihuany, kokainy i amfetaminy w UE jest znacznie niższe niż np. w USA. Podobnie wygląda sytuacja jeśli chodzi o liczbę zgłaszanych zakażeń wirusem HIV związanych ze wstrzykiwaniem narkotyków.
- Sprawozdanie pokazuje również, że strategie antynarkotykowe państw członkowskich są coraz bardziej zbieżne i istnieje tendencja do realizowania strategii krajowych na podstawie odpowiednich planów działań.
- Dotychczasowe dane pokazują, że UE udaje się przynajmniej opanować złożone społecznie zjawisko powszechnego zażywania i nadużywania narkotyków w społeczeństwie, a także że w coraz większym stopniu skupia się ona na działaniach mających na celu ograniczenie szkód powodowanych przez zażywanie narkotyków wśród jednostek i społeczeństwa. Należy podkreślić, że Unii udawało się to pomimo tego, że w okresie podlegającym ocenie światowa produkcja nielegalnych opiatów gwałtownie wzrosła, a przez terytorium Unii przepływały większe niż kiedykolwiek wcześniej ilości kokainy. W obliczu bardzo szybkiego wzrostu podaży wyniki UE w zakresie rozwiązywania tych problemów należy ocenić bardziej pozytywnie.
- Jeśli chodzi o współpracę międzynarodową można zauważyć, że stanowiska państw UE na międzynarodowych forach zajmujących się problemem narkotyków (np. w Komisji ds. Środków Odurzających (KŚO) Organizacji Narodów Zjednoczonych) są obecnie lepiej skoordynowane. Ponadto zintegrowane i zrównoważone podejście UE do problemu narkotyków służy w coraz większym stopniu jako wzór dla innych państw na całym świecie.

Bieżący plan działań (na lata 2005-2008) jest ambitnym przedsięwzięciem. Dokonano postępów w wielu obszarach, ale odkryto również pewne słabe punkty.

W wielu obszarach utrzymują się problemy z koordynacją strategii. Chociaż jakość informacji dotyczących zażywania narkotyków, profilaktyki oraz leczenia na terenie UE stale się poprawia, nadal brakuje wielu istotnych informacji: stale brakuje wiarygodnych danych dotyczących podaży narkotyków, jak również zasięgu pomocy antynarkotykowej dla krajów trzecich i wyników tych działań.

---

⁴ Roczne sprawozdanie EMCDDA (2007)

W jaki sposób zwiększyć zaangażowanie społeczeństwa w ograniczanie spożycia narkotyków

Unia Europejska musi podjąć dodatkowe wysiłki, aby ograniczyć skutki problemów społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożycia narkotyków. Miliony Europejczyków na pewnym etapie zażywało narkotyki lub bierze je obecnie, a pomiędzy polityką publiczną a zachowaniem obywateli istnieje rozdźwięk, którego żadne społeczeństwo nie może ignorować.

Istnieją dowody na to, że jednym z najbardziej skutecznych (i opłacalnych) podejść w zakresie zwalczania zażywania narkotyków przez służby publiczne zaangażowanie w zapobieganie, leczenie, ograniczanie szkód i egzekwowanie prawa, jest partnerska współpraca z organizacjami wolontariuszy i usługodawcami. Innymi słowy, sojusz obywateli z instytucjami stworzonymi przez nich i dla nich.

Nadszedł czas, aby zaangażować obywateli Europy w politykę w tej dziedzinie oraz postawić obywateli w centrum tej polityki. Jako pierwszy krok w tym kierunku Komisja pomogła ustanowić w 2006 r. Europejskie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego ds. Narkotyków. Aby wspierać wdrażanie planu działań UE w zakresie narkotyków, w czasie trwania kolejnego planu działań Komisja będzie badać sposoby mobilizowania wszystkich zainteresowanych uczestnictwem do podjęcia formalnego zobowiązania do zrobienia wszystkiego co konieczne na ich poziomie i przy użyciu środków pozostających do ich dyspozycji w celu ograniczenia szkód, jakie powodują narkotyki. Pomysłem, który należy rozwijać w tym zakresie, jest opracowanie „Europejskiego Sojuszu w sprawie Narkotyków”. Byłoby to publiczne zobowiązanie podjęte przez obywatela lub grupę obywateli do podnoszenia świadomości na temat zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i wspierania najlepszych praktyk w tej dziedzinie.

W kierunku nowego planu działań UE w zakresie narkotyków (2009-2012)

Strategia antynarkotykowa UE zajmuje się złożonym zjawiskiem, które wymaga długoterminowego podejścia w celu doprowadzenia do zmian. Kładzie ona nacisk na dwa najważniejsze aspekty polityki antynarkotykowej, ***ograniczenie popytu na narkotyki oraz ograniczenie podaży narkotyków***, które uzupełnione są trzema przekrojowymi tematami, ***koordynacją, współpracą międzynarodową oraz informacją, badaniami i oceną***.

Aby wesprzeć strategię, Komisja proponuje nowy plan działań w zakresie narkotyków (na lata 2009-2012), który opiera się na istniejących ramach, ale również na doświadczeniach zdobytych w ciągu ostatnich czterech lat. W planie zawarte są następujące cele priorytetowe:

1. Ograniczenie popytu na narkotyki oraz zwiększanie wiedzy obywateli

Musimy w dalszym ciągu poprawiać skuteczność środków służących ograniczeniu zażywania narkotyków i jego skutków. Obejmuje to poświęcenie szczególnej uwagi najbardziej narażonym grupom społecznym oraz zapobieganie łączenia środków odurzających (zażywania nielegalnych środków równocześnie z legalnymi, szczególnie z alkoholem).

2. Mobilizowanie obywateli europejskich do odgrywania aktywnej roli

Komisja proponuje rozpocząć proces konsultacji z państwami członkowskimi oraz społeczeństwem obywatelskim Europy, by przekonywać do akceptacji koncepcji zawiązania Europejskiego Obywatelskiego Sojuszu w sprawie Narkotyków. Sojusz taki obejmowałby zobowiązanie oraz szereg zasad, które stanowiłyby dla obywateli wytyczne w zakresie rozwiązywania problemów związanych z narkotykami, które mogą pojawić się w ich bezpośrednim otoczeniu. Musiałby być zgodny z przepisami i zwyczajami krajowymi, a także przyznać należyte miejsce w ogólnych wysiłkach na rzecz bezpieczniejszego i zdrowszego społeczeństwa działaniom pozytywnym i odpowiedzialności.

3. Ograniczenie podaży narkotyków

Potrzebujemy skuteczniejszego egzekwowania prawa na szczeblu unijnym, aby móc zwalczać produkcję narkotyków i handel nimi, wykorzystując w pełni potencjał Europolu i innych struktur UE, w oparciu o podejście wykorzystujące wywiad kryminalny. Należy wspierać bardziej skoordynowane operacje poprzez regionalne platformy bezpieczeństwa.

4. Lepsza współpraca międzynarodowa

Skuteczność UE, podmiotu przekazującego największe kwoty na świecie na globalne zwalczanie narkotyków oraz na długofalowe rozwiązanie problemu uprawy narkotyków, zwiększyłaby się w znaczny sposób dzięki lepszej koordynacji strategii krajowych i wspólnotowych.

5. Lepsze zrozumienie problemu

Potrzebujemy pogłębienia naszej wiedzy dotyczącej wszystkich aspektów zażywania narkotyków poprzez szersze i lepiej skoordynowane badania i dane, w tym dane dotyczące przestępczości narkotykowej oraz sposobu funkcjonowania rynku dostaw narkotyków.

Poniższy plan działań jest pomyślany jako ramy służące wdrażaniu tych priorytetowych celów oraz dodaniu wartości europejskiej w stosownych przypadkach.

I. KOORDYNACJA**Priorytet: skuteczniejsze opracowywanie i wdrażanie strategii**

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna	Wskaźniki
1. Zapewnienie zrównoważonego i zintegrowanego podejścia (przy należyтым poszanowaniu praw podstawowych), znajdującego odbicie w krajowych strategiach oraz podejściu UE wobec krajów trzecich i na forach międzynarodowych	1. Skuteczne koordynowanie przez państwa członkowskie i instytucje UE polityki antynarkotykowej oraz dążenie do realizacji celów zawartych w strategii antynarkotykowej UE na lata 2005-2012 i w niniejszym planie działań	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Komisja Rada	Uwzględnienie celów strategii antynarkotykowej UE i planu działań w polityce krajowej Zgodność polityki antynarkotykowej na szczeblu unijnym z celami strategii antynarkotykowej
2. Zapewnienie skutecznej koordynacji działań na szczeblu unijnym	2. Aktywne wykonywanie uprawnień koordynacyjnych przez Horyzontalną Grupę Roboczą ds. Narkotyków (HDG) przy Radzie	w trakcie realizacji	Rada	Aktywne przekazywanie informacji między odpowiednimi grupami roboczymi Rady ⁵ a HDG oraz wzajemne zaangażowanie w działania
	3. Zapewnienie przez Komisję i Radę spójności zewnętrznych i wewnętrznych aspektów zaangażowania w realizację polityki antynarkotykowej	2011	Komisja Rada	Spójność realizowanej zewnętrznej i wewnętrznej polityki antynarkotykowej
	4. Coroczne analizowanie przez Radę sytuacji w zakresie narkotyków, na podstawie corocznego przeglądu postępów przeprowadzanego przez Komisję i odpowiednich rocznych sprawozdań EMCDDA i Europolu	w trakcie realizacji	Rada Komisja EMCDDA Europol	Konkluzje Rady

⁵ Grupy Robocze Rady obejmują: grupy robocze ds. policji i ceł, wielodyscyplinarna grupa ds. przestępczości zorganizowanej, grupa robocza ds. zdrowia, grupa robocza ds. działań zewnętrznych oraz grupa robocza ds. gospodarczych.

3. Zapewnienie skutecznej koordynacji działań na szczeblu krajowym	5. Zwoływanie przez Prezydencję regularnych posiedzeń koordynatorów ds. polityki antynarkotykowej lub osób pełniących analogiczne funkcje, w celu umożliwienia lepszej koordynacji działań w kwestiach szczególnych i wymagających szybkiej reakcji	dwa razy w roku	Prezydencja Państwa członkowskie	Skuteczny wpływ na koordynację polityki
	6. Analizowanie przez państwa członkowskie koordynacji działań antynarkotykowych poszczególnych departamentów, w celu zapewnienia koordynacji zajmowanych stanowisk na szczeblu unijnym oraz przeniesienia realizacji celów planu działań UE na najbardziej skuteczny szczebel wdrażania	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Rada	Spójność wkładu państw członkowskich w działania HDG i innych grup roboczych
4. Zapewnienie udziału społeczeństwa obywatelskiego w polityce antynarkotykowej	7. Komisja powinna starać się przynajmniej raz do roku otrzymać informacje zwrotne od Forum Społeczeństwa Obywatelskiego ds. Narkotyków na temat polityki antynarkotykowej	w trakcie realizacji	Komisja	Spotkania forum odbywają się przynajmniej raz w roku Komisja przekazuje HDG sprawozdania z wyników
	8. Włączenie przez państwa członkowskie społeczeństwa obywatelskiego w politykę antynarkotykową na wszystkich odpowiednich szczeblach, zgodnie z praktykami krajowymi, na podstawie „Europejskiego Sojuszu w sprawie Narkotyków” opracowanego w celu zmobilizowania społeczeństwa obywatelskiego i sektora publicznego do udziału w kampanii informacyjnej o zagrożeniach związanych z nadużywaniem narkotyków	w trakcie realizacji	Komisja Państwa członkowskie	Społeczeństwo obywatelskie bierze udział w dialogu krajowym Obywatele przekazują swoje uwagi Sojusz jest szeroko popierany

II. OGRANICZENIE POPYTU

Priorytet: poprawa jakości i skuteczności środków służących ograniczeniu spożycia narkotyków i skutków ich zażywania, szczególnie w odniesieniu do grup najbardziej narażonych

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna	Wskaźnik
5. Zapobieganie zażywaniu narkotyków i	9. Systematyczne udostępnianie poddanych uprzednio	w trakcie	Państwa	Większa dostępność

związany z tym zagrożeniem	ocenie uniwersalnych strategii profilaktycznych w różnych środowiskach (np. w szkole, miejscu pracy, zakładzie karnym) Profilaktyka powinna również obejmować łączenie środków odurzających (zażywanie równocześnie nielegalnych i legalnych środków odurzających, szczególnie alkoholu), jak również prowadzenie samochodu po zażyciu narkotyków	realizacji	członkowskie	sprawdzonych programów i kompleksowych strategii w państwach członkowskich Stopień rozpowszechnienia zażywania narkotyków wśród młodzieży i postrzeganie zażywania narkotyków przez rówieśników
	10. Wdrożenie ukierunkowanych programów służących zapobieganiu pierwszemu zażyciu narkotyków lub opóźnieniu tego momentu poprzez sprawdzone i innowacyjne działania	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Większa dostępność sprawdzonych programów skoncentrowanych na problemie pierwszego zażycia narkotyków w państwach członkowskich Stopień rozpowszechnienia zażywania narkotyków wśród młodzieży Wiek pierwszego zażycia narkotyków
6. Zapobieganie nadużywaniu narkotyków - w tym zażywania narkotyków dożylnych - poprzez ukierunkowane działania profilaktyczne	11. Rozwój technik wczesnego wykrywania i interweniowania oraz wdrożenie sprawdzonych wybiórczych działań profilaktycznych wobec grup szczególnie narażonych na nadużywanie narkotyków poprzez wczesne wykrywanie i interwencje	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Opracowanie danych wyjściowych dotyczących problemu nadużywania narkotyków Tendencje w zjawisku nadużywania narkotyków Większa dostępność sprawdzonych pod względem wyników i ukierunkowanych programów profilaktycznych w państwach członkowskich
	12. Dalsze opracowywanie i wdrażanie sprawdzonych działań profilaktycznych wobec szczególnych grup wysokiego ryzyka – osób zażywających łącznie różne	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Opracowanie danych wyjściowych dotyczących problemu nadużywania

	rodzaje środków odurzających – które to grupy są szczególnie narażone na uzależnienie od takich środków, poprzez oferowanie łatwego dostępu do poradnictwa, pomocy w kontrolowaniu problematycznych zachowań oraz szybkie interwencje			narkotyków Tendencje w zjawisku nadużywania narkotyków Większa dostępność sprawdzonych pod względem wyników i ukierunkowanych programów profilaktycznych w państwach członkowskich
7. Zwiększenie skuteczności leczenia osób uzależnionych od środków odurzających i rehabilitacji poprzez poprawę oferty, dostępności i jakości usług	13. Dalsze opracowywanie i wdrażanie opartych na danych naukowych metod leczenia osób uzależnionych od środków odurzających obejmujących różne podejścia psychospołeczne i farmakologiczne, odpowiadające potrzebom osób zażywających narkotyki (w tym odpowiednie metody leczenia dostosowane do nowych rodzajów narkotyków lub nowych sposobów zażywania)	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Tendencje w zakresie zapotrzebowania na nowe metody leczenia i kontynuowania leczenia Zwiększona oferta zróżnicowanych i opartych na danych naukowych metod leczenia w państwach członkowskich
	14. Opracowanie i wdrożenie strategii rehabilitacji i reintegracji społecznej oraz usług opartych na najlepszych praktykach, które pozwalają zapobiegać nawrotom i ograniczyć wykluczenie społeczne i stygmatyzację	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Większa oferta programów rehabilitacji i reintegracji w państwach członkowskich
	15. Rozpowszechnianie informacji o oferowanych usługach leczenia i rehabilitacji na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w kręgach potencjalnych usługobiorców	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Istnienie strategii informacyjnych w państwach członkowskich Istnienie ogólnodostępnego rejestru usług (np. portal internetowy)
8. Poprawa jakości i skuteczności działań służących ograniczeniu popytu na narkotyki, przy uwzględnieniu szczególnych potrzeb osób zażywających narkotyki związanych z	16. Opracowanie, wdrożenie i wymiana wytycznych dotyczących dobrych praktyk/standardów jakości w zakresie profilaktyki, leczenia, ograniczania szkód oraz interwencji i usług rehabilitacyjnych	2009-2012	Państwa członkowskie Komisja	Istnienie odpowiednich wytycznych lub standardów jakości

plcią, kontekstem kulturowym, wiekiem itd.			EMCDDA	Poziom wdrożenia wytycznych lub standardów
	17. Opracowanie porozumienia na szczeblu unijnym w zakresie standardów jakości i wskaźników profilaktyki, leczenia, ograniczania szkód oraz interwencji i usług rehabilitacyjnych, przy uwzględnieniu potrzeb poszczególnych grup	2012	Państwa członkowskie Rada Komisja EMCDDA	Przedstawienie wniosku w sprawie porozumienia unijnego i działania następcze
	18. Badanie przez państwa członkowskie dostępności i skuteczności usług w zakresie profilaktyki, leczenia, ograniczania szkód oraz usług rehabilitacyjnych, stosownie do konkretnych potrzeb Komisja – we współpracy z EMCDDA – opracowuje metodologiczne ramy tego rodzaju badań	2012	Państwa członkowskie Rada Komisja EMCDDA	Liczba państw członkowskich, które ukończyły badania
9. Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej dla osób zażywających narkotyki w zakładach karnych, w celu profilaktyki i ograniczania szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem narkotyków	19. Opracowanie i wdrożenie usług w zakresie profilaktyki, leczenia, ograniczania szkód oraz usług reintegracyjnych dla osób osadzonych w zakładach karnych, równoważnych z usługami dostępnymi na wolności. Szczególny nacisk należy położyć na dalszą opiekę po wypuszczeniu z zakładu karnego.	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Polityka antynarkotykowa wdrożona szczególnie w celu świadczenia usług antynarkotykowych w zakładach karnych oraz dalszej opieki nad byłymi więźniami
	20. Zatwierdzenie i wdrożenie przez państwa członkowskie wskaźników pozwalających monitorować zażywanie narkotyków, problemy zdrowotne związane z narkotykami oraz świadczenie usług związanych z problemem narkotyków na podstawie metodologicznych ram opracowanych przez Komisję – przy wsparciu EMCDDA	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Rada Komisja EMCDDA	Zmniejszenie skali problemów zdrowotnych związanych z narkotykami w zakładach karnych
10. Zapewnienie dostępu do usług ograniczających szkody, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się HIV/AIDS, wirusowego zapalenia wątroby typu C i	21. Systematyczne zapewnianie dostępu do usług ograniczających szkody oraz lepszy zasięg tych usług, stanowiących nieodłączny element ograniczania popytu na narkotyki, przy pełnym zastosowaniu metod	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Komisja przedstawia sprawozdania z postępów Spadek zachorowań na choroby

innych zakażeń krwiopochodnych związanych z narkotykami oraz ograniczenia liczby zgonów spowodowanych zażywaniem narkotyków w UE	interwencji o sprawdzonej skuteczności, tam gdzie jest to możliwe ⁶			zakaźne związane z narkotykami Spadek liczby zgonów związanych z narkotykami Lepsza oferta usług ograniczających szkody
---	--	--	--	---

---

⁶ Działanie to opiera się na zaleceniu Rady (2003/488/WE) w sprawie zapobiegania występowaniu i ograniczania szkód zdrowotnych związanych z uzależnieniem od narkotyków.

III. OGRANICZENIE PODAŻY

Priorytet: wymierna poprawa skuteczności egzekwowania prawa w dziedzinie narkotyków na szczeblu unijnym. pełne wykonywanie przez Europol, Eurojust i inne struktury unijne funkcji, do realizacji których zostały powołane, na rzecz skuteczności, zgodności inicjatyw krajowych z działaniami na szczeblu unijnym, koordynacji działań w całej Unii oraz wykorzystania efektu skali.

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna	Wskaźnik
11. Lepsza i skuteczniejsza współpraca w zakresie egzekwowania prawa w UE w celu zwalczania produkcji narkotyków i handlu narkotykami	22. Skoncentrowanie działań na najbardziej niebezpiecznych organizacjach przestępczych dzięki pełnemu wykorzystaniu koncepcji modelu europejskiego wywiadu kryminalnego opartego na informacjach wywiadowczych oraz na jego częściach składowych	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Europol Eurojust Rada	Liczba organizacji przestępczych, przeciwko którym podjęto działania w państwach członkowskich
	23. Zwiększenie liczby wielodyscyplinarnych operacji ścigania (w stosownych przypadkach z udziałem Europolu, jak również policji, służb celnych i straży granicznej) poprzez wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze (JIT) i wspólne działania organów celnych (JCO)	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Europol Eurojust	Wzrost liczby wspólnych zespołów dochodzeniowych/wspólnych działań organów celnych Sprawozdanie na temat osiągniętych wyników
	24. Poprawa jakości danych wywiadu kryminalnego dostarczanych przez krajowe oddziały Europolu do komórki ds. narkotyków Europolu, z naciskiem na najwyższe szczeble przestępczości zorganizowanej	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Europol	Spójność, przydatność i jakość otrzymywanych informacji i danych wywiadu kryminalnego
	25. Pełne wykorzystanie projektów COSPOL ⁷ (heroina, kokaina, narkotyki syntetyczne) powiązanych z projektami Europolu dotyczącymi	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Zwiększenie liczby wymiernych wyników operacyjnych

⁷

Wszechstronne operacyjne planowanie strategiczne dla policji

	narkotyków, w tym skoordynowanej analizy z wykorzystaniem plików roboczych do celów analizy (AWF)		Rada Europol	
	26. Zapewnianie przez Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL) ⁸ odpowiednich zaawansowanych szkoleń dla wyższych rangą funkcjonariuszy policji i służb celnych oraz oficerów łącznikowych z krajów trzecich poprzez szkoły policyjne państw członkowskich	w trakcie realizacji	CEPOL Państwa członkowskie	Opracowany program szkoleń w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących narkotyków Dodatkowe odpowiednie szkolenia zawarte w rocznym programie prac CEPOL Liczba kursów szkoleniowych Liczba przeszkolonych funkcjonariuszy
	27. Regularniejsza wymiana informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich (w stosownych przypadkach również Europolem) za pośrednictwem oficerów łącznikowych państw członkowskich w krajach trzecich	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Europol	Rozwój międzynarodowej współpracy operacyjnej w zakresie egzekwowania prawa
12. Szybkie i skuteczne reagowanie na pojawiające się zagrożenia (np. nowe rodzaje narkotyków, nowe trasy przetrzutu)	28. Powołanie w stosownych przypadkach regionalnych platform bezpieczeństwa (np. MAOC-N, zespół zadaniowy regionu Morza Bałtyckiego) do zwalczania pojawiających się zagrożeń poprzez skoordynowane działania operacyjne. Takie działania powinny być zgodne z obowiązującymi ustaleniami prawnymi i operacyjnymi na szczeblu UE i oparte na szczegółowej analizie zagrożeń (patrz również działanie 42)	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Rada Europol	Szybka reakcja operacyjna wprowadzająca środki służące aktywnemu podejściu do ryzyka i zmniejszaniu zagrożeń Zwiększenie liczby udaremnionych działań przestępczych (zajęcia mienia, zmiana metod handlu)
	29. Koncentrowanie się UE na skoordynowanych i	w trakcie	Państwa	Operacyjne i strategiczne wyniki

⁸ Europejskie Kolegium Policyjne, decyzja Rady 2005/681/WSiSW.

	wspólnych wysiłkach państw członkowskich najbardziej narażonych na produkcję konkretnych narkotyków/zjawisko handlu narkotykami, w stosownych przypadkach we współpracy z Europolem	realizacji	członkowskie Europol Rada	działań podjętych przez państwa członkowskie
13. Ograniczenie produkcji oraz podaży narkotyków syntetycznych	30. Aktywne podtrzymywanie współpracy państw członkowskich w zakresie egzekwowania prawa/wspólne działania w tej dziedzinie oraz wymiana danych wywiadowczych i najlepszych praktyk Optymalne wykorzystanie projektu Europolu SYNERGY oraz powiązanych inicjatyw COSPOL	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Europol Rada	Wzrost liczby rozpoczętych/zakończonych wspólnych projektów Wzrost liczby nielegalnych zakładów produkcyjnych zgłoszonych do EILCS Liczba stworzonych sprawozdań SYNERGY
	31. Przyjęcie i wdrożenie ogólnounijnego systemu profilowania kryminalnego narkotyków syntetycznych, opartego na doświadczeniu zdobytym w ramach takich projektów jak SYNERGY i CHAIN, strukturę i wiedzę fachową Europolu i Wspólnego Centrum Badawczego Komisji oraz bieżące działania państw członkowskich w zakresie egzekwowania prawa oraz doświadczenie w tej dziedzinie	2012	Komisja Europol Państwa członkowskie	Stworzony i działający system
14. Zredukowanie wykorzystywania prekursorów chemicznych, a szczególnie prekursorów narkotyków syntetycznych, do produkcji nielegalnych narkotyków w UE oraz zredukowanie handlu tymi prekursorami	32. Utrzymanie przez UE jasnego i jednolitego stanowiska w tej kwestii na poziomie międzynarodowym oraz na forum ONZ, w oparciu o istniejące prawodawstwo i współpracę z sektorem prywatnym	w trakcie realizacji	Komisja Rada Państwa członkowskie	Skuteczna koordynacja poprzez odpowiednie komitety Rady Wspólne stanowisko UE w forach międzynarodowych
	33. Służby celne włączają kontrole prekursorów do kontroli na poziomie strategicznym, wzmacniają skuteczność zarządzania kontrolą granic, lepiej koordynują działania z innymi organami ścigania zajmującymi się działaniami antynarkotykowymi (wzajemne wsparcie)	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Poprawa kontroli prekursorów, wykrywania, zajmowania mienia i profilowania w porównaniu z sytuacją w 2008 r.

	34. Pełne wsparcie UE dla międzynarodowej współpracy operacyjnej służącej zapobieganiu wykorzystywania prekursorów narkotyków, np. dla projektów PRISM i COHESION prowadzonych przez Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających (INCB)	w trakcie realizacji	Komisja Państwa członkowskie	Wzrost liczby zatrzymanych lub zajętych dostaw
	35. Ocena prawodawstwa kontrolującego prekursorów narkotyków w UE oraz jego wdrożenia	2010	KOM Państwa członkowskie	Zakończona ocena
	36. Opracowanie przez UE w stosownych przypadkach porozumień o współpracy z głównymi krajami uznanymi za najważniejsze źródła prekursorów narkotyków syntetycznych	w trakcie realizacji	KOM	Ustanowione porozumienia Ograniczenie nielegalnych przepływów prekursorów narkotyków ze wspomnianych krajów
15. Ograniczenie wpływu na społeczeństwo zorganizowanych grup przestępczych działających w zakresie produkcji narkotyków i handlu narkotykami	37. Ułatwienie konfiskaty i odzyskiwania dochodów z przestępczości powiązanej z narkotykami na terytorium UE poprzez udoskonalenie strategii dotyczących konfiskaty i odzyskiwania mienia na szczeblu unijnym i krajowym	2012	Państwa członkowskie Komisja Rada Parlament Europejski	Przyjęty komunikat Komisji Wnioski dotyczące instrumentów prawnych przedstawione i przyjęte Ocena zajętego majątku
	38. Wsparcie powołania skutecznie działających biur ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich poprzez stworzenie nieformalnej platformy Wsparcie dochodzeń poprzez Biuro Europolu ds. mienia przestępczego	w trakcie realizacji	Komisja Państwa członkowskie Europol	Stworzenie platformy i jej skuteczne działanie Wzrost liczby wspieranych dochodzeń dotyczących odszukiwania i identyfikacji mienia Wzrost liczby i wartości skonfiskowanej gotówki i majątku

IV. WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Priorytet: poprawa skuteczności współpracy UE z krajami trzecimi oraz organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie narkotyków poprzez ściślejszą koordynację strategii w obrębie UE promowanie spójnego przejmowania na całym świecie europejskiego zrównoważonego podejścia do problemu narkotyków.

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna	Wskaźnik
<p>16. Systematyczne uwzględnianie zagadnień polityki antynarkotykowej UE w stosunkach z krajami trzecimi i regionami (w stosownych przypadkach) oraz w szerszych ramach strategii rozwoju i bezpieczeństwa, przeprowadzanie tych działań w oparciu o planowanie strategiczne i koordynację między wszystkimi zainteresowanymi stronami</p>	<p>39. Zadbanie o to, aby stosunki UE z krajami trzecimi odzwierciedlały cele unijnej strategii antynarkotykowej oraz planów działań, w oparciu o zasady wspólnej odpowiedzialności i przy należytych poszanowania praw człowieka</p>	<p>w trakcie realizacji</p>	<p>Państwa członkowskie Komisja</p>	<p>Priorytety polityki antynarkotykowej w coraz większym stopniu odzwierciedlone w stosunkach z krajami trzecimi</p>
	<p>40. Poprawa skuteczności istniejących mechanizmów dotyczących narkotyków, np. mechanizmu koordynacji i współpracy między UE a Ameryką Łacińską oraz Karaibami, szczególnej płaszczyzny dialogu UE- Wspólnota Andyjska oraz trojek ds. narkotyków, poprzez określenie konkretnych dziedzin współpracy</p>	<p>w trakcie realizacji</p>	<p>Rada Komisja</p>	<p>Ustanowienie i wdrożenie inicjatyw w ramach współpracy</p>
	<p>41. Zgodnie z politycznymi decyzjami i strategiami UE oraz przy wsparciu programów pomocy państw członkowskich i WE, rozwiązywanie problemów związanych z narkotykami w państwach producenckich i krajach leżących wzdłuż (nowo powstających) szlaków przemytniczych poprzez projekty służące obniżeniu popytu na narkotyki i podaży narkotyków oraz zapobieganiu wykorzystania prekursorów chemicznych do produkcji narkotyków. Pomoc powinna być powiązana z planami działań w zakresie narkotyków między UE a krajami i regionami</p>	<p>w trakcie realizacji</p>	<p>Komisja Państwa członkowskie</p>	<p>Priorytety polityki antynarkotykowej odzwierciedlone w finansowanych projektach</p> <p>Finansowane projekty odzwierciedlają równowagę między ograniczaniem podaży a ograniczaniem popytu</p> <p>Synergia między programami finansowanymi przez państwa członkowskie a programami finansowanymi przez WE</p>

	trzecimi (zob. działania 46-50)			
	42. Rozwój współpracy regionalnej i wewnątrzregionalnej w celu obniżenia popytu na narkotyki i podaży narkotyków w krajach trzecich przy wsparciu państw członkowskich i wspólnotowych programów finansowania, takich jak instrument współpracy na rzecz rozwoju, regionalne dokumenty strategiczne, instrument na rzecz stabilności, Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa	w trakcie realizacji	Komisja Państwa członkowskie	Ustanowienie i wdrożenie nowych międzyregionalnych inicjatyw współpracy Synergia między programami finansowanymi przez państwa członkowskie a programami finansowanymi przez WE Wzrost liczby i ogólnego budżetu finansowanych projektów
	43. Promowanie innych źródeł utrzymania niż uprawa narkotyków, przy równoczesnym poszanowaniu praw człowieka i przy zaangażowaniu lokalnych społeczności, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i specyficznych warunków życia	w trakcie realizacji	Komisja Państwa członkowskie	Liczba projektów zgodnych z unijnym podejściem dotyczącym rozwoju alternatywnego (9597/06, CORDROGUE 44, 18.5.2006 r.)
	44. Stworzenie - z myślą o koordynacji - mechanizmu monitorującego unijne wsparcie udzielane krajom trzecim w kwestiach związanych z narkotykami	Corocznie	Rada Państwa członkowskie Komisja	Stworzenie mechanizmu Przegląd projektów dotyczących kwestii powiązanych z narkotykami realizowanych przez Wspólnotę i państwa członkowskie w krajach trzecich
	45. Przeprowadzenie ankiety na temat zakresu i wyników projektów dotyczących kwestii powiązanych z narkotykami, realizowanych w	2010	Komisja	Przeprowadzona ankieta

	krajach trzecich			
	46. Uaktualnienie i wdrożenie planów działań UE w zakresie narkotyków dla republik Azji Środkowej ⁹ ; Ameryki Łacińskiej i Karaibów ¹⁰	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Komisja	Wyznaczenie priorytetów Poziom wdrożenia planu działań
17. Wzmocnienie koordynacji UE w kontekście wielostronnym oraz propagowanie zintegrowanego i zrównoważonego podejścia	47. Zapewnienie lepszej koordynacji i ciągłości działań przedstawicieli HDG i państw członkowskich w Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Środków Odurzających (KŚO), poprzez mianowanie stałego urzędnika łącznikowego	2009	Rada Państwa członkowskie	Mianowanie urzędnika łącznikowego Wzmocniona koordynacja między przedstawicielstwami we Wiedniu a HDG
	48. Przygotowanie, koordynacja i przyjmowanie wspólnych stanowisk UE i wspólnych rezolucji na forum CND	w trakcie realizacji	Prezydencja Państwa członkowskie Komisja	Liczba wspólnych rezolucji UE Wspólne stanowiska UE wspierane przez inne regiony
	49. Przedstawienie stanowiska UE na obradach wysokiego szczebla 52. sesji KŚO w sprawie oceny specjalnej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych poświęconej narkotynom w 1998 r. ¹¹ (UNGASS) i działań następczych, odzwierciedlającego podstawowe zasady polityki antynarkotykowej UE	2009	Rada Państwa członkowskie Komisja	Stanowisko UE odzwierciedlające deklarację polityczną NZ
18. Wspieranie krajów kandydujących i państw uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia	50. Udzielanie tym krajom koniecznej pomocy technicznej i innego wsparcia w celu zapoznania ich z dorobkiem wspólnotowym w dziedzinie narkotyków, a także pomocy w realizacji wymaganych działań, w tym działań przyjętych w	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Komisja Rada	Coraz większa zgodność ustawodawstwa tych krajów z dorobkiem prawnym UE Liczba i jakość zakończonych

⁹ 12353/02; CORDROGUE 78 25.9.2002.

¹⁰ 7163/1/99; CORDROGUE 19 z 15.4.1999 r.; Deklaracja z Port of Spain, 23.5.2007.

¹¹ Deklaracja polityczna (rezolucja S-20/2, załącznik) dwudziestej sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

	planie działań w zakresie narkotyków z Bałkanami Zachodnimi ¹²		EMCDDA Europol	projektów Zaawansowany dialog i współpraca z odpowiednimi agencjami UE Poziom wdrożenia planu działań
19. Lepsza współpraca z krajami uczestniczącymi w europejskiej polityce sąsiedztwa	51. Lepszy dialog w sprawie narkotyków z krajami uczestniczącymi w europejskiej polityce sąsiedztwa w kontekście dwustronnymi i regionalnym, a szczególnie poprzez podkomitety	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie Komisja	Skuteczne wyniki dialogu
	52. Zachęcanie tych krajów do wykorzystywania Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa do wdrażania sekcji poświęconych narkotykom zawartych w planach działań europejskiej polityki sąsiedztwa	w trakcie realizacji	Komisja	Liczba projektów związanych z narkotykami wdrożonych w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa

¹² 5062/2/03, CORDROGUE 3; z 3.6.2003.

V. INFORMACJE, BADANIA, OCENA

Priorytet: poprawa zrozumienia wszystkich aspektów zjawiska zażywania narkotyków w celu rozszerzenia podstawowej wiedzy służącej kształtowaniu polityki publicznej i podnoszenia świadomości wśród obywateli na temat społecznych i zdrowotnych skutków zażywania narkotyków oraz prowadzenie badań naukowych.

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna	Wskaźnik
20. Rozszerzenie podstawowej wiedzy w dziedzinie narkotyków poprzez propagowanie badań naukowych	53. Określanie przez Radę i Komisję przyszłych priorytetów badawczych w UE w dziedzinie nielegalnych narkotyków oraz mechanizmów potrzebnych do zdobycia nowej wiedzy, opracowywania nowych koncepcji i technologii oraz zacieśnienia współpracy badawczej w UE	2009	Państwa członkowskie Komisja EMCDDA	Ustalenie priorytetów badawczych Określenie i utworzenie mechanizmów
21. Zapewnienie wymiany prawidłowych i mających znaczenie dla prowadzonej polityki informacji w dziedzinie nielegalnych narkotyków	54. Dalsze zapewnianie przez państwa członkowskie odpowiednich zasobów dla krajowych punktów kontaktowych Reitox ¹³ Współpraca krajowych punktów kontaktowych z EMCDDA na podstawie uzgodnionych standardów	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Wymiana danych wymaganych do celów monitorowania i oceny Finansowanie Reitox i przekazywanie innych zasobów przez państwa członkowskie zgodnie z zapotrzebowaniem Współpraca krajowych punktów kontaktowych zgodnie z ustalonymi standardami
22. Dalsze opracowanie instrumentów do monitorowania sytuacji w zakresie narkotyków i skuteczności podejmowanych	55. Dalsze usprawnianie i wdrażanie pięciu najważniejszych wskaźników epidemiologicznych EMCDDA oraz opracowanie nowych wskaźników i działań służących ograniczeniu popytu na narkotyki	2012	Państwa członkowskie EMCDDA	Większa zgodność państw członkowskich z kryteriami wdrożenia najważniejszych

¹³

Europejska Sieć Informacji o Narkotykach i Narkomanii

działań			Komisja	wskazników Poprawa wskaźników zapotrzebowania na leczenie i wskaźników narkomanii ¹⁴ Wskaźniki/działania dotyczące rehabilitacji i reintegracji
	56. Opracowanie wskaźników gromadzenia danych mających znaczenie dla prowadzonej polityki, dotyczących rynku nielegalnych narkotyków i egzekwowania prawa oraz opracowanie strategii ich gromadzenia	w trakcie realizacji	Komisja EMCDDA Europol Rada Państwa członkowskie	Określenie wskaźników Opracowanie strategii wdrażania
	57. Opracowanie instrumentów analitycznych w celu lepszej oceny skuteczności i wpływu polityki antynarkotykowej	2010	Komisja EMCDDA Państwa członkowskie	Opracowanie instrumentów analitycznych Precyzyjniejsza analiza sytuacji w zakresie narkotyków
	58. Ocena skuteczności decyzji Rady 2005/387/WSiSW w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych	2010	KOM Rada EMCDDA Europol EMEA	Przedstawienie oceny i możliwe działania następcze
	59. Ocenienie przez Europol przekazywania danych i informacji dotyczących przestępczości przez państwa członkowskie	Corocznie	Państwa członkowskie Europol	Jakościowa ocena przekazanych danych

¹⁴ Wskaźnik EMCDDA powinien być zgodny z międzynarodowymi standardami dotyczącymi problemu narkomanii (DSM-V/ ICD-10).

23. Zapewnienie stałej oceny prowadzonej polityki antynarkotykowej	60. Systematyczne ocenianie przez państwa członkowskie krajowych strategii antynarkotykowych	w trakcie realizacji	Państwa członkowskie	Liczba ocenionych strategii antynarkotykowych
	61. Przedstawianie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu corocznego sprawozdania z postępów we wdrażaniu planu działań oraz (stosownie do potrzeb) przedstawianie dostosowanych/poprawionych wskaźników i mechanizmów sprawozdawczych służących do monitorowania i oceny	Corocznie	Komisja EMCDDA Europol Państwa członkowskie	Przedłożenie rocznego przeglądu postępu prac Dostępność odpowiednich wskaźników
	62. Przeprowadzenie zewnętrznej oceny wdrażania i skutków strategii antynarkotykowej UE na lata 2005-2012 oraz planu działań w zakresie narkotyków na lata 2009-2012, przy czym działania następcze powinny być poprzedzone okresem refleksji	2012	Komisja Rada Państwa członkowskie	Ocena osiągnięć w ramach poszczególnych działań Znany jest wpływ na ogólną sytuację w zakresie narkotyków